

बजार अवलोक्नि ४३

फागुन, २०७०[†]

मुख्य बुँदाहरु

- २०७० फागुन महिना वर्षे बालीको उत्पादन रिक्त हुने र हिउंदै बाली भित्र्याउन पूर्वको समय भएको हुनाले यस अवधिमा नेपालभर १२ बजारहरुमा अनुगमन गरिएका प्राय खाद्य बस्तुहरुको खुद्रा मूल्यहरुले न्यून रूपमा बढावो प्रवृत्ति देखाए ।
- २०७० फागुन महिनामा समग्र स्फीतिदर ८.९ प्रतिशत भयो । खाद्य तथा पेय पदार्थको स्फीतिदर सापेक्षिक रूपमा १०.८ प्रतिशतमा उच्च रहनुका साथै निम्न खाद्य बस्तुहरुको उच्च स्फीतिदर कायमै रहयो: मासु र माछा (१७.१ प्रतिशत), घ्यू र तेल (१३.९ प्रतिशत), अन्नहरु (१३.९ प्रतिशत), र दलहन (१२.६ प्रतिशत) ।

राष्ट्रिय रूपमा बजारको अवस्था

मूल्य

२०७० फागुन महिनामा देशभर अनुगमन गरिएका प्राय खाद्य बस्तुहरुको खुद्रा मूल्यहरुले न्यून बढ़ि देखाए । मासिक रूपमा मोटा चामल र गहुङ्को पिठोको खुद्रा मूल्य क्रमशः १.३ र ०.६ प्रतिशतका दरले बढ़ि भयो । यसैगरी, मास र मुसुरोको मूल्य क्रमशः १.० र ०.२ प्रतिशतका दरले न्यून रूपमा बढ़ि भयो भने भटमासको तेल र रातो आलुको मूल्य क्रमशः ०.६ र ०.४ प्रतिशतका दरले घट्यो । यद्यपि, बढावो मागाका कारण कुखुराको मासुको मूल्य ३.४ प्रतिशतते बढ़ि भयो । तीन महिना अगाडीको तुलनामा प्राय मूल्यहरुले मिश्रित प्रवृत्ति देखाए तर गत वर्ष सोही समयको तुलनामा प्राय मूल्यहरुले बढावो प्रवृत्ति देखाए (अपवाद स्वरूप खानेतेलहरु बाहेक) ।

मोटा चामल र गहुङ्को पिठोको मूल्यको बढावो प्रवृत्ति (अपवादस्वरूप पहाडी र हिमाली बजारहरु बाहेक) का साथमा क्षेत्रीय बजारहरुमा मूल्यहरुले राष्ट्रिय औसत संग मिल्दौजुन्दो प्रवृत्ति देखाए । यसैगरी, तराइका बजारहरुमा बाहेक सम्पूर्ण बजारहरुमा मुसुरोको मूल्यले बढावो प्रवृत्ति देखायो ।

मोटा चामलको मूल्यको बढावो प्रवृत्ति र मास र खानेतेलहरुको मूल्यको घट्यो प्रवृत्तिका साथमा उद्योग वाणिज्य महासंघ/कृषि उद्यम केन्द्र द्वारा नियमित रूपमा अनुगमन गरिएका विर्तमोड, काठमाडौं, बुटवल, सुखेत र धनगढीका पाँच ठूला बजारहरुमा थोक मूल्यहरुले मिश्रित प्रवृत्ति देखाए । कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजारमा गत एक महिनामा अनुगमन गरिएका प्राय तरकारीको मूल्यहरुले मौसमी रूपमा हुने उच्च उतारचढाव देखाएः गोलमेडा, पालुङ्गा, परवल, भेन्टा र काकोको उत्पादन रिक्त हुने समय सुरु भएको हुनाले आपूर्तिमा कमि आई मूल्यमा १० प्रतिशत भन्दा बढीका दरले बढ़ि भयो भने तीतकेरेला, रामतोरीया, पिडालु र रायोको सागको मूल्य ७ प्रतिशत भन्दा बढीका दरले घट्यो ।

नेपाल राष्ट्र बैंक द्वारा प्रकाशित पछिल्लो समग्र आर्थिक अवस्था प्रतिवेदन अनुसार २०७० फागुन महिनामा समग्र उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क १९६.९ प्रतिशतमा कायम रहयो, जुन मासिक रूपमा ०.४ प्रतिशतले बढ़ि हो । CPI मा वार्षिक स्फीतिदर ८.९ प्रतिशतले बढ़ि भयो । खाद्य तथा पेय पदार्थको CPI २३६.६ मा कायम रहयो, जुन मासिक रूपमा ०.६ प्रतिशतले बढ़ि हो तर वार्षिक रूपमा भने १०.८ प्रतिशतले बढ़ि हो; अन्य विभिन्न खाद्य बस्तुहरुको CPI ले वार्षिक रूपमा उच्च बढ़ि देखाएः मासु र माछा (१७.१ प्रतिशत), घ्यू र तेल (१३.९ प्रतिशत), अन्नहरु (१३.९ प्रतिशत), र दलहन (१२.६ प्रतिशत) । गैह खाद्य बस्तुहरु र सेवा सम्बन्धि CPI १६९.६ भयो, जुन मासिक रूपमा ०.३ प्रतिशतले र वार्षिक रूपमा ७.१ प्रतिशतले बढ़ि हो ।

आपूर्ति

हिउंदै सडकहरुको पहुँचमा भएको बढ़ि र बजारहरुको सुचारु सञ्चालनले गर्दा देशभर आपूर्ति अवस्था सामान्य रहेको रिपोर्ट छ । NeKSAP जिल्ला र क्लस्टर संयोजकहरुले पहाडी तथा हिमाली बजार लगायतका सम्पूर्ण बजारहरुमा अत्यावश्यक खाद्य तथा गैह खाद्य बस्तुहरुको पर्याप्त संचिती रहेको रिपोर्ट गरेका छन् ।

निम्न संस्थाहरुद्वारा संयुक्त रूपमा प्रकाशित :

विश्व खाद्य कार्यक्रम – खाद्य सुरक्षा अनुगमन तथा विश्लेषण प्रणाली कृषि विकास मन्त्रालय, कृषि विभाग, कृषि व्यवसाय प्रबर्द्धन तथा बजार विकास निर्देशनालय

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ/कृषि उद्यम केन्द्र
उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्च

पूर्वानुमान

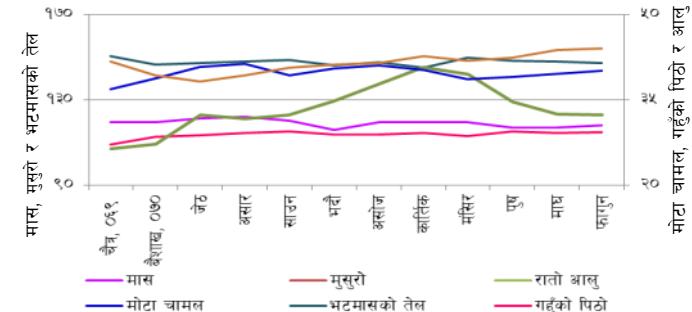
आउंदौ महिनामा अपवादस्वरूप हिउंदै बाली बाहेक (जुन छिउँ भित्र्याइदैछ) प्राय खाद्य बस्तुहरुको मूल्य बढ़ि हुने अनुमान छ । यसका साथै, आउंदौ महिनामा हिउंदै तरकारीहरुको मूल्य पनि बढने सम्भावना छ ।

समयमा नै भएको वर्षा र मलखादको उपलब्धताले गर्दा गहुँ र जौ जस्ता हिउंदै बालीहरुको उत्पादन गत वर्षको भन्दा रासो हुने पूर्वानुमान छ । यसले देश भित्र खाद्य बस्तुहरुको उपलब्धतामा सुधार ल्याउने अपेक्षा गरिएको छ ।

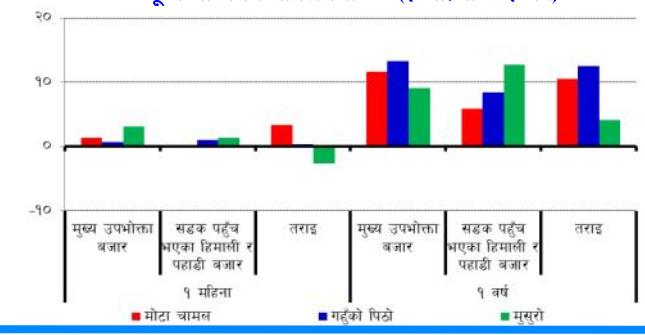
मुख्य बस्तुहरुको मूल्यमा भएको अत्याधिक परिवर्तन			
बस्तुहरु	मूल्य ने रु/ केजि, लि	१ महिनाको परिवर्तन (%)	अवलोकन
गोलमेडा, प्याज, अदुवा, बोडी र काको	विभिन्न	> १०	मौसमी रूपमा उत्पादन रिक्त हुने समय सुरु भएको हुनाले आपूर्तिमा कमि ।
तीतेकरेला, रामतोरीया, पिडालु र गांजर	विभिन्न	>-७	तीत्र मूल्य बढ़ि पश्चात मूल्यमा कमि ।

१२ महिनाको औसत मूल्य *

ने रु. प्रति किलो/लि

मूल्य परिवर्तन प्रतिशतमा ** (१ महिना र १ वर्ष)

* मूल्यहरु २०७० फागुन महिनाको मूल्य संग सम्बन्धित छन् ।

* मूल्यहरु यस प्रतिवेदनको पछाडी पर्याप्त विवरणको बाट लिइएको हो । तर सडक नपुगेका हिमाली तथा पहाडी बजारहरु यसमा समावेश छैनन् ।

** मूल्य परिवर्तन यस प्रतिवेदनमा भएका सम्पूर्ण बजारहरुसंग सम्बन्धित छन् ।

बजार अवलोकन-४३

मुख्य खाद्य बस्तुहरुको खुदा मूल्य- कागुन, २०७०

बजार	मूल्य खाद्य बस्तुहरु	हालको मूल्य (नेव/के जि नेव/लि)	मूल्यमा परिवर्तन (%) *				
			१ महिना	३ महिना	१ वर्ष	औसत परिवर्तन	
मूल्य उपभोक्ता बजार							
काठमाडौं	मोटा चामल	४१.०	-२.४	०.०	१३.९	►	►
	गहूङ्को पिठो	४३.०	-५.४	०.०	१९.४	►	►
	भट्टमासको तेल	१४५.०	०.०	१.४	१.४	►	►
	कुखुराको मासु	३०५.०	५.२	-१२.९	-१.६	▲	▼
	तोरीको तेल	१६७.०	-७.२	-५.६	०.०	▼	►
	मास	११७.०	६.४	०.०	३.५	▲	►
	मुसुरो	१०७.०	-२.७	०.०	३.९	►	►
पोखरा	आलू	३२.०	६.७	३.२	१८.५	▲	▲
	मोटा चामल	४६.०	५.१	५.१	१.५	▲	►
	गहूङ्को पिठो	४५.०	५.९	१.१	७.१	▲	►
	भट्टमासको तेल	१३०.०	-७.१	-१०.३	-१३.३	▼	▼
	कुखुराको मासु	३६०.०	१६.१	-८.९	२०.०	▲	▲
	तोरीको तेल	१८०.०	-०.७	-०.६	०.०	►	►
	मास	१३०.०	४.०	४.०	८.३	►	►
क्षेत्रीय तराई बजार	मुसुरो	१२०.०	१.१	१.१	१४.३	▲	►
	आलू	३०.०	४.३	-४८.८	०.०	►	▼
	मोटा चामल	४०.०	५.३	५.३	२२.३	▲	►
	गहूङ्को पिठो	४०.०	०.०	०.०	८.१	►	►
	भट्टमासको तेल	१३५.०	३.८	-६.९	०.०	►	►
	कुखुराको मासु	३२०.०	२३.१	६.७	१४.३	▲	►
	तोरीको तेल	१६५.०	०.०	०.०	-८.३	►	►
विराटनगर	मास	११०.०	०.०	१०.०	१०.०	►	►
	मुसुरो	१००.०	-९.१	५.३	११.१	▼	►
	आलू	२६.०	८.३	-३९.५	-१३.३	▲	▼
	मोटा चामल	३८.०	५.६	५.६	२.७	▲	►
	गहूङ्को पिठो	३८.०	०.०	०.०	५.६	►	►
	भट्टमासको तेल	१४५.०	३.६	०.०	-१२.१	►	►
	कुखुराको मासु	२८०.०	०.०	०.०	-६.७	►	►
विराज	तोरीको तेल	१८०.०	५.९	५.९	-५.३	▲	►
	मास	९५.०	०.०	-५.०	-७.८	►	►
	मुसुरो	११०.०	५.८	०.०	१०.०	▲	►
	आलू	२१.०	१६.७	-३०.०	३१.३	▲	▼
	मोटा चामल	३८.०	५.६	५.६	२.७	▲	►
	गहूङ्को पिठो	३८.०	०.०	०.०	५.६	►	►
	भट्टमासको तेल	१४५.०	३.६	०.०	-१२.१	►	►
नेपालगञ्ज	कुखुराको मासु	२८०.०	०.०	०.०	-६.७	►	►
	तोरीको तेल	१८०.०	५.९	५.९	-५.३	▲	►
	मास	९५.०	०.०	-५.०	-७.८	►	►
	मुसुरो	११०.०	५.८	०.०	१०.०	▲	►
	आलू	२१.०	१६.७	-३०.०	३१.३	▲	▼
	मोटा चामल	२६.०	०.०	२.९	२.९	►	►
	गहूङ्को पिठो	२६.०	०.०	२.९	१२.५	►	►
नेपालगञ्ज	भट्टमासको तेल	१५०.०	०.०	११.१	७.१	▲	►
	कुखुराको मासु	३००.०	०.०	-१४.३	७.१	►	►
	तोरीको तेल	१८०.०	५.९	२१.६	-१०.०	▲	▲
	मास	१२०.०	०.०	-७.७	-७.७	►	►
	मुसुरो	१८.०	-२.०	-६.७	-२.०	►	►
	आलू	२०.०	-३३.३	-२०.०	०.०	▼	▼
	मोटा चामल	३७.०	०.०	२.८	-७.५	►	►
दूनगढी	गहूङ्को पिठो	३८.६	१.७	७.९	७.९	►	►
	भट्टमासको तेल	१४०.०	०.०	०.०	७.७	►	►
	कुखुराको मासु	३००.०	०.०	०.०	०.०	►	►
	तोरीको तेल	१६२.०	०.०	-५.८	-३.०	►	►
	मास	१२२.०	-२.४	-४.७	-१०.३	►	►
	मुसुरो	१२२.०	१.७	१०.९	१०.९	►	►
	आलू	३०.०	०.०	-२५.०	१००.०	►	▼

▲ सामान्य मूल्य परिवर्तन भन्दा मूल्य बढेको

► सामान्य मूल्य परिवर्तन

▼ सामान्य मूल्य परिवर्तन भन्दा मूल्य घटेको

यदि मूल्य परिवर्तन १ महिनामा ५ % सम्म, ३ महिनामा १० % सम्म अथवा १ वर्षमा १५ % सम्म भएमा त्वयस्ताई सामान्य मानिने छ ।

* यो नेपाल खाद्य संस्थान द्वारा वितरीत चामल हो किनभने त्यहाँ अन्य खाद्य संचारी उपलब्ध छैन ।

क्षेत्र	मूल्य खाद्य बस्तुहरु	हालको मूल्य (नेव/के जि नेव/लि)	मूल्यमा परिवर्तन (%) *					औसत परिवर्तन
			१ महिना	३ महिना	१ वर्ष	१म ३म १वर्ष		
सङ्केतका हिमाली तथा पहाडी बजारहरु								
भैरवनाथ	मोटा चामल	३४.०	६.३	१३.३	२१.४	▲	▲	▲
	गहूङ्को पिठो	४५.०	०.०	२५.०	२८.६	►	▲	▲
	भट्टमासको तेल	१४०.०	०.०	-६.७	०.०	►	►	►
	कुखुराको मासु	२८०.०	०.०	-६.७	७.७	►	►	►
	तोरीको तेल	१६०.०	०.०	-५.९	-५.९	►	►	►
	मास	११०.०	०.०	-८.३	-१२.०	►	►	►
	मुसुरो	१००.०	-९.१	-९.१	-९.१	▼	►	►
लालिका	आ	२५.०	०.०	-२४.२	२५.०	►	▼	▲
	मोटा चामल	४०.०	०.०	०.०	२१.२	►	►	▲
	गहूङ्को पिठो	४६.०	०.०	५२.३	४६.०	►	►	▲
	भट्टमासको तेल	१७५.०	०.०	०.०	१६.७	►	►	▲
	कुखुराको मासु	३००.०	०.०	०.०	१५.४	►	►	▲
	मास	१२०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►
	मुसुरो	११०.०	०.०	०.०	-४.३	►	►	►
लालिका	आलू	४०.०	-२४.२	२५.०	►	▼	▲	▲
	मोटा चामल	३४.०	०.०	०.०	-२.९	►	►	►
	गहूङ्को पिठो	४६.०	०.०	५२.३	४६.०	►	►	▲
	भट्टमासको तेल	१७५.०	०.०	०.०	१६.७	►	►	▲
	कुखुराको मासु	३००.०	०.०	०.०	१५.४	►	►	▲
	मास	१२०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►
	मुसुरो	११०.०	०.०	०.०	१.१	►	►	►
लालिका	आलू	४०.०	-२४.२	२५.०	►	▼	▲	▲
	मोटा चामल	३७.०	०.०	२३.३	५.७	►	►	►
	गहूङ्को पिठो	४४.०	०.०	१०.०	४.८	►	►	►
	सीमी	१२०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►
	मास	१२०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►
	मुसुरो	१२०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►
	आलू	४०.०	०.०	०.०	३३.३	►	►	▲
बालु	मोटा चामल*	४७.०	९.३	११.९	१७.५	▲	▲	▲
	गहूङ्को पिठो	२४०.०	०.०	२०.०	४.३	►	▲	►
	भट्टमासको तेल	३००.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►
	सीमी	१२०.०	०.०	९.९	०.०	►	►	►
	मास	-	-	-	-	-	-	-
	मुसुरो	-	-	-	-	-	-	-
	आलू	१२०.०	०.०	९.९	१४०.०	►	►	▲
लिलितपुर	मोटा चामल	-	-	-	-	-	-	-
	गहूङ्को पिठो	-	-	-	-	-	-	-
	भट्टमासको तेल	-	-	-	-	-	-	-
	सीमी	-	-	-	-	-	-	-
	मास	-	-	-	-	-	-	-
	मुसुरो	-	-	-	-	-	-	-
	आलू	-	-	-	-	-	-	-